

Miljø og Energiudvalgets input til strategien fremgår med gul markeret tekst.

Princip:	Grønt	Stærkt	Trivsel:
<u>Borgerne og det gode liv</u>	Vi vil gøre det let at leve bæredygtigt.	Vi vil sammen skabe de grønne løsninger, der understøtter det bæredygtige liv	Vi vil fremme aktiv deltagelse som grundlag for en god og bæredygtig tilværelse.
Niveau 1 – Strategi (Omfatter forslag til strategier for at komme i retning af vision og fælles mål. Strategierne kan kommenteres og der kan forslås nye).	Vi vil sikre at borgerne har adgang til bæredygtige og smarte løsninger, der fremmer det bæredygtige valg. Vi vil hjælpe borgerne med deres ideer til grøn omstilling. Vi vil styrke lokale fællesskabers beslutnings- og handlekraft i grøn omstilling.	Vi vil inddrage vores omverden (borgere, erhvervsliv og uddannelsesinstitutioner) i at skabe flere grønne jobs. Vi vil skabe grundlag for levedygtige grønne socialøkonomiske virksomheder. Vi vil arbejde med brugerdreven innovation og udvikling af produkter, som understøtter SMART Aalborg. Vi skal understøtte Aalborg Kommunes medarbejdere i at arbejde konstruktivt sammen med omverdenen.	Vi vil arbejde med borger/bruger inddragelse og samskabelse, hvor det bedst understøtter konkrete behov. Vi vil involvere borgerne i kommunens skabende og udviklende aktiviteter i alle livsfaser. Vi vil bevæge os fra ”regel administration” til facilitering af lokale processer. Vi vil fremme netværksdannelse i alle livsfaser. Vi inddrager aktørerne i udviklingen af bæredygtige og smarte løsninger, der understøtter trivsel.
Niveau 2 – Strategiske fokusområder de næste 4 år. (Omfatter forslag til fokusområder, der skal arbejdes med i strategiens levetid, for at komme i retning af vision og fælles mål. Fokusområderne kan kommenteres og der kan foreslås nye).	Vi igangsætter kampagner om den grønne fortælling om at leve bæredygtigt, som viser det lette valg/den bæredygtige løsning. Vi videreudvikler Bæredygtighedsfestivalen som platform og udstillingsvindue for borgere, netværk, virksomheder og kommunen selv. Vi understøtter det gode selvstændige liv, hvor borgeren klarer almindelige hverdagsopgaver. Hele tiden skal vi matche de teknologiske og bæredygtige løsninger med borgerens individuelle behov og inddrage borgerne i	Vi skal udvikle bevidsthed og viden om bæredygtig og smart udvikling - SMART Aalborg Vi medvirker til at få igangsat socialøkonomiske virksomheder med grøn omstilling. Inddragelse af vores omverden – Vi skal have en strategi for involvering af omverdenen samt en klar kommunikationsstrategi for samarbejdet.	Vi involverer og engagerer borgere, lokalsamfund, organisationer og virksomheder til at deltage i bæredygtighedsnetværk. Vi vil understøtte workshops, kurser og andre arrangementer, hvor kendskabet til bæredygtige tiltag og adfærd udbredes. Vi vil arbejde med en række tiltag, der skal fremme trafiksikkerheden for blandt andet cyklende og gående skolebørn.

	<p>løsningerne.</p> <p>Vi vil fremme mulighederne for kildesortering af affald – både i parcelhus-, lejlighedsområder og i byens offentlige rum.</p> <p>Vi vil forbedre forholdene for cyklister i byen såvel som i yderområderne, så det bliver mere attraktivt at vælge cyklen. Dette gøres blandt andet ved forbedring og opprioritering af cykelinfrastrukturen og genindførelse af pendlercykler.</p>
<p>Niveau 3: Forvaltningens handlinger og egne mål)</p> <p>(Omfatter forvaltningernes egne handlinger og mål, for at fremme et strategisk fokusområde).</p>	<p>Der skal lægges en plan for hvordan alle kommunens forvaltninger får en aktiv rolle i Bæredygtighedsfestivalen.</p> <p>Der gennemføres en Grøn Agent kampagne "Vi er alle grønne agenter" i hele MEF forvaltningen.</p>
<p>Fælles mål for Aalborg Kommune:</p> <p>(Omfatter eksisterende og gældende fælles mål for Aalborg Kommune der videreføres og forslag til nye fælles mål, der kan forslås stillet af fagudvalgene).</p>	

Aalborg Kommunes Bæredygtighedsstrategi 2016 – 2020

Miljø og Energiudvalgets input til strategien fremgår med gul markeret tekst.

Princip:	Grønt	Stærkt	Trivsel:
<u>Byudvikling og mobilitet</u>	Vi vil udvikle de større byer indefra og ud, med blandede funktioner og med plads til naturen.	Vi vil skabe en kommune hvor by og land hænger sammen trafikalt for både borgere og erhvervsliv.	Vi vil skabe en byudvikling med fokus på fællesskaber med sunde livsbetingelser.
Niveau 1 – Strategi (Omfatter forslag til strategier for at komme i retning af vision og fælles mål. Strategierne kan kommenteres og der kan forslås nye).	Vi skal prioritere byfortætning med udgangspunkt i vækstaksen og det kommende letbanetracé. Vi skal udvikle byerne som natur – det groede og det byggede miljø skal ses som hinandens forudsætninger.	Vi understøtter ”SMART Aalborg” ved at udvikle nye integrerede digitale og/eller fysiske løsninger, som forener bæredygtig vækst, trivsel og grønne byer. Vi skal udvikle byerne med et sammenhængende net af stier, bane- og busforbindelser.	Vi skal blande boligtyper, arbejdspladser, service og fritid, så borgernes hverdag hænger sammen, og så vi øger den sociale sammenhængskraft og mindsker transportbehov. Vi vil udvikle bydele og landsbyer som gode levesteder gennem lokale fællesskaber med det grønne/bæredygtige som kerne i fællesskabet.
Niveau 2 – Strategiske fokusområder de næste 4 år. (Omfatter forslag til fokusområder, der skal arbejdes med i strategiens levetid, for at komme i retning af vision og fælles mål. Fokusområderne kan kommenteres og der kan foreslås nye).	Vi vil videreudvikle vores dialogværktøj til stedlig afvejning af bæredygtighedshensyn. Vi vil arbejde for at styrke og kvalificere byernes netværk af grønne og rekreative forbindelser. Vi vil fremme etablering af infrastruktur for bæredygtig transport (biogas, el, brint og metanol). Vi vil øge antallet af cykelparkeringspladser i byen. Vi vil sikre at indsamling og mulighed for bortskaffelse af affald i byens rum understøtter en cirkulær økonomi. Vi vil prioritere at affald i Aalborg midtby placeres i nedgravede affaldssystemer. Vi udvikler metoder til grøn	Vi vil forbedre forholdene for cyklister. Vi vil fremme + BUS Aalborg og effektiv kollektiv trafik. Vi vil fremme effektiv og bæredygtig godstransport via havn og jernbane. Vi vil lave forsøg med DGNB-certificering af byområder i samarbejde med private udviklere. Vi vil i byudviklingen anvende SMARTE teknologier og gøre brug af Bigdata. Vi vil skabe ”Udstillingsvinduer” for nye grønne og Smarte løsninger i byudviklingen. Der arbejdes med adfærdsregulerende tiltag som parkeringstakster samt planlægning af parkeringspladser og information for at undgå unødigt transportarbejde.	Vi vil udvikle transportknudepunkter som mødesteder med samlokalisering af butikker, service, aktivitet og ophold. Vi vil fremme natur i byen som livsbetingelse for mennesker ved at øge begrønning og tilgængelighed til rekreative muligheder (træplantning, pladser, grønne tage, grøn struktur m.v.) Vi vil involvere lokale fællesskaber i kommunen aktivt i samskabende byudviklingsprocesser. Vi vil fremme samkørsels- og deleordninger (bil og cykel)

	netværksplanlægning og smarte grids i planer og projekter.	Der tilbydes god og anvendelig information om alternative transportformer til bilen og om fremkommeligheden på vejnettet.
<p>Niveau 3: Miljø og Energiforvaltningens handlinger og egne mål)</p> <p>(Omfatter forvaltningernes egne handlinger og mål, for at fremme et strategisk fokusområde).</p>	<p>Der stilles krav i lokalplaner om at affaldscontainere skal være nedgravet i Aalborg Midtby.</p> <p>Der skabes i lokalplaner og bymidteplaner optimale betingelser for at affald fra byens rum kan indgå i en cirkulær økonomi.</p>	
<p>Fælles mål for Aalborg Kommune:</p> <p>(Omfatter eksisterende og gældende fælles mål for Aalborg Kommune der videreføres og forslag til nye fælles mål, der kan forslås stillet af fagudvalgene).</p>	<p>Eksisterende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antallet af børn, der bliver kørt til skole i bil skal inden 2020 reduceres til maksimalt 10% af børnene til skoler i byområder og maksimalt 20% til skoler i landområder(Cykelstihandlingsplan) • Antallet af cyklister i Aalborg Kommune skal øges med 10 % inden 2020 ift. 2007, hvor cyklen stod for 15 % af turene. • Cykeltrafikkens andel af den samlede transport skal i 2050 være fordoblet til 10 % (Klimastrategi). • Personbilstransportens andel af den samlede transport skal i 2050 begrænses til maksimalt 50% (Klimastrategi). • Kollektiv transports andel af den samlede transport skal i 2050 være mindst 40% (Klimastrategi). • Fremme og dokumentere biodiversitet ved by- og boligudvikling 	

Aalborg Kommunes Bæredygtighedsstrategi 2016 – 2020

Miljø og Energiudvalgets input til strategien fremgår med gul markeret tekst.

Princip:	Grønt	Stærkt	Trivsel:
<u>Bæredygtige Bebyggelser</u>	Vi vil designe bebyggelser, som gode helhedsløsninger, ved at afveje og skabe synergi mellem forskellige bæredygtighedshensyn.	Vi vil skabe inspirerende og langtidsholdbare bebyggelser med mulighed for flere typer anvendelse.	Vi vil sørge for at sætte rammen om det gode liv, ved at udvikle grønne byrum og sunde bygninger.
Niveau 1 – Strategi (Omfatter forslag til strategier for at komme i retning af vision og fælles mål. Strategierne kan kommenteres og der kan forslås nye).	<p>Bebyggelsesplaner og byggerier skal bæredygtigheds og energioptimeres tidligt i processen ved at vægte kompakthed, flersidig funktionalitet, indpasning i landskab og sol/lysforhold.</p> <p>Det grønne skal fremmes som integrerede designløsninger, der også tager hånd om klimaudfordringer og skaber gode livsbetingelser.</p> <p>Vi fremmer udviklingen af den cirkulære by, hvor ressourcerne recirkuleres igen og igen.</p>	<p>Vi skal bygge langtidsholdbar arkitektur, forny det nødvendige og bevare det særlige, så vi sikrer mangfoldighed i byens DNA mht. æstetik, kulturarv og epoker.</p> <p>Byggeri skal kunne tilpasses klimaforandringer og klimasikring skal indtænkes som designparameter, hvor det er relevant.</p> <p>Vi vil udvikle og bygge smarte bæredygtige bygninger</p> <p>Vi vil styrke SMART Aalborg ved udvikling af den cirkulære by.</p>	<p>Bygninger skal designes som rammer om funktionelle byrum og levende fællesskaber.</p> <p>Ganglinier, ankomstsituationer og cykelparkering skal disponeres, så der skabes god sammenhæng med byens stisystem, kollektiv trafik og urbane mødesteder.</p> <p>Design af udearealer skal optimeres ved at samtænke ønsket liv og funktionalitet med parkeringsløsninger, stedstypisk beplantning og løsninger med lokal afledning af regnvand(LAR-løsninger).</p>
Niveau 2 – Strategiske fokusområder de kommende 4 år. (Omfatter forslag til fokusområder, der skal arbejdes med i strategiens levetid, for at komme i retning af vision og fælles mål. Fokusområderne kan kommenteres og der kan foreslås nye).	<p>Løsninger med lokal afledning af regnvand(LAR-løsninger) der forener klimasikring med ønsket om mere bynatur og bedre rekreative muligheder skal fremmes.</p> <p>Private bygherrer tilbydes energiscreening af deres byggeprojekt. Biodiversitet skal fremmes og dokumenteres ved by- og boligudvikling.</p> <p>Anvendelsen af ressourcer til byggeri og renoveringer samt ressourcer fra nedrivninger skal understøtte regionale ressourceloops.</p>	<p>Vi vil i dialog med bygherre om stedets identitet og arkitektur.</p> <p>Fremme af bæredygtigt byggematerialer i byggeri og den efterfølgende drift skal indtænkes tidligt i designprocessen jf DGNB ved et tæt samarbejde mellem kommune og private bygherre.</p> <p>Der skal tænkes multifunktionalitet ind ved design af udearealer og bebyggelser.</p> <p>De kommunale bygninger energioptimeres gennem renovering og energiledelse.</p>	<p>Vi vil fremme bred brugerinvolvering i designprocessen af byggeri.</p> <p>Vi vil basere design på viden om menneskers sociologi og vilkår for trivsel.</p> <p>Vi vil fremme tryghed og sikkerhed ifht at færdes i det offentlige rum.</p> <p>Vi vil skabe rammer for eksperimenterende boformer.</p> <p>Vi vil skabe rammer for naboskab og delekultur, fx ved at indrette bebyggelser så man naturligt møder sin nabo omkring fælles aktivitetsrum.</p>

	<p>Vi vil fremme lav befæstningsgrad, så regnvand i højere grad kan afledes på egen grund.</p> <p>Vi vil have fokus på bæredygtig pleje af haver og grønne områder.</p>
<p>Niveau 3: Miljø- og Energiforvaltningen handlinger og egne mål.</p> <p>(Omfatter forvaltningernes egne handlinger og mål, for at fremme et strategisk fokusområde).</p>	<p>Der skal ved nybyggeri eller renovering af institutioner og selvejende institutioner etableres overjordisk håndtering af regnvand til leg og læring. Målet er 3 institutioner inden 2020.</p> <p>Alt håndtering af overfladevand skal minimere udledningen af miljøfremmede stoffer til recipienterne, fremme det grønne by og indgå i klimasikringen</p> <p>Der udvikles en ressourcestrategi for at fremme cirkulær økonomi i byggesektoren.</p> <p>Center for Grøn Omstilling (CGO) vil aktivt indgå partnerskaber med bygherre i kommunen for at fremme bæredygtigt byggeri.</p>
<p>Fælles mål for Aalborg Kommune:</p> <p>(Omfatter eksisterende og gældende fælles mål for Aalborg Kommune der videreføres og forslag til nye fælles mål, der kan forslås stillet af fagudvalgene).</p>	<p>Eksisterende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunalt byggeri skal opføres efter kravene i kommunens Bæredygtighedsmanual, som samtidigt anvendes som dialog værktøj med private bygherrer.

Aalborg Kommunes Bæredygtighedsstrategi 2016 – 2020

Miljø og Energiudvalgets input til strategien fremgår med gul markeret tekst.

Princip:	Grønt	Stærkt	Trivsel:
<u>Bæredygtig vækst og omstilling</u>	Vi vil skabe vækst ved grøn omstilling, der er baseret på bæredygtigt ressourceforbrug og cirkulær økonomi.	Vi vil gennem grøn vækst og grønne arbejdspladser udvikle en attraktiv og konkurrencedygtig kommune.	Vi vil give alle mulighed for at opnå bæredygtige kompetencer, der bidrager til lokale arbejdspladser.
Niveau 1 – Strategi (Omfatter forslag til strategier for at komme i retning af vision og fælles mål. Strategierne kan kommenteres og der kan forslås nye).	Vi vil sikre at bæredygtig udvikling og grønne jobs indgår centralt i private virksomheders forretningsstrategier. Vi vil som offentlig indkøber påvirke markedet i en mere grøn retning ved at stille krav om og efterspørge mere grønne produkter og ydelser. Vi vil købe teknologiske og bæredygtige løsninger og udvikle SMART Aalborg.	Vi vil understøtte en grøn omstilling af produktionsvirksomheder baseret på cirkulær økonomi Vi vil understøtte udviklingen i energi-, IKT-, bygge- og logistikbranchen i Aalborg Kommune, som alle er centrale brancher for at skabe bæredygtig vækst og omstilling. Vi vil understøtte iværksætter og nye forretningsideer inden for bæredygtig produktion og grøn omstilling. Vi vil inddrage erhvervslivet og videns institutionerne i SMART Aalborg. Vi skal fremme samarbejdet om genanvendelse med henblik på udvikling og udnyttelse af lokale erhvervspotentialer samt initiere beskæftigelsesprojekter, der fremmer genanvendelsen af ressourcer i regionale ressourceloops.	Vi vil understøtte virksomhedernes adgang til lokal arbejdskraft med bæredygtige kompetencer. Vi vil understøtte væksten i antallet af bæredygtige socialøkonomiske virksomheder, der skaber jobs til personer med funktionsnedsættelser. Vi vil udnytte teknologien i en styrkelse af velfærden.
Niveau 2 – Strategiske fokusområder de næste 4 år. (Omfatter forslag til fokusområder, der skal arbejdes med i strategiens levetid, for at komme i retning af vision og fælles mål. Fokusområderne kan kommenteres og der kan foreslås nye).	Vi vil i samarbejde med Hjørring kommune vedtage fælles bæredygtig indkøbspolitik som understøtter udviklingen af nye forretningsmodeller baseret på cirkulær økonomi. Vi vil udvikle Grøn Butik konceptet i samarbejde med Aalborg City med fokus på bæredygtige produkter og ydelser i detailhandlen. Vi vil udvikle smarte og bæredygtige løsninger	Vi vil videreudvikle House of Energy for at skabe vækst og arbejdspladser i energibranchen. Vi vil lave aktiviteter om bæredygtighed i folkeskolerne for at understøtte fremtidens arbejdskraft. Vi vil styrke Netværk for Bæredygtig Erhvervsudvikling(NBE) med projekter, der skaber flere grønne arbejdspladser og understøtter en cirkulær økonomi.	Vi vil tilbyde små og mellemstore virksomheder(SMEér) kvalificeret arbejdskraft med bæredygtige kompetencer, til grøn omstilling. Vi vil styrke samarbejdet mellem erhvervslivet, jobcentret, folkeskoler og uddannelsesinstitutioner for at øge kompetencerne inden for bæredygtighed. Vi vil via det Grønne Rejsehold have fokus på

	<p>baseret på "Internet of Things".</p> <p>Vi vil igangsætte og udvikle NBE byg og styrke byggeerhvervets konkurrenceevne inden for bæredygtigt byggeri.</p> <p>Vi vil igangsætte og udvikle NBE Natur (Grønne udviklingsplaner) om bæredygtigt landbrug.</p>	<p>opkvalificering af ledige med bæredygtige kompetencer.</p> <p>Vi vil via den Grønne Agent udvikle og præsentere grønne livsformer og grønne livsvilkår, hvor optimal udnyttelse af ressourcer og bæredygtige kompetencer er i centrum.</p>
<p>Niveau 3: Forvaltningens handlinger og egne mål).</p> <p>(Omfatter forvaltningernes egne handlinger og mål, for at fremme et strategisk fokusområde).</p>	<p>Der skal afholdes 4 årlige netværksaktiviteter i Netværk for Bæredygtig Landbrugsproduktion.</p> <p>Samarbejdet om Bæredygtige indkøb skal videreudvikles til en ny SMART indkøbspraksis.</p> <p>Det grønne rejsehold, skal være en faktor i den grønne omstilling.</p> <p>I det regionale NBE samarbejde er der særlig fokus på ressourceeffektivitet og etablering af regionale ressourceloops for plast og bioaffald.</p> <p>I NBE samarbejdet i Aalborg vil der bl.a. være særlig fokus på:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udvidelse med minimum 15 flere medlemsvirksomheder, - udvidelse af virksomhedsantallet, der indgår i industriel symbiose og ressourceeffektivitet tiltag, - deltagelse af medlemsvirksomheder i SMART city aktiviteterne, - fortsættelse af efteruddannelses forløb for jobtræningspersoner i et samarbejde med AAU som er målrettet fremme af bæredygtighedsprojekter på NBE virksomhederne - udbygning af antal udbud med grønne indkøbskrav som fremmer den grønne omstilling hos NBE virksomhederne. 	
<p>Fælles mål for Aalborg Kommune.</p> <p>(Omfatter eksisterende og gældende fælles mål for Aalborg Kommune der videreføres og forslag til nye fælles mål, der kan forslås stillet af fagudvalgene).</p>	<p>Eksisterende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle produkter indkøbt af Aalborg Kommune skal opfylde minimumskravene til miljø, arbejdsmiljø og sociale klausuler og skal løbende opdateres ved nye udbud(Indkøbspolitik). • Ved indkøb af energiforbrugende produkter og ydelser vil Aalborg Kommune vælge de mest energieffektive set i forhold til prisen ud fra et total økonomisk perspektiv(Klimastrategi). 	

Aalborg Kommunes Bæredygtighedsstrategi 2016 - 2020

Miljø og Energiudvalgets input til strategien fremgår med gul markeret tekst.

<p><u>Bæredygtig Forsyning</u></p>	<p>Vi vil begrænse ressourceforbruget og, basere vores forbrug på lukkede kredsløb.</p>	<p>Vi vil sikre et stærkt økonomisk råderum ved at have høj forsyningsikkerhed og konkurrencedygtig bæredygtig forsyning.</p>	<p>Vi vil gøre det let og attraktivt for borgere og virksomheder at vælge de bæredygtige løsninger.</p>
<p>Niveau 1 – Strategi</p> <p>(Omfatter forslag til strategier for at komme i retning af vision og fælles mål. Strategierne kan kommenteres og der kan forslås nye).</p>	<p>Energiforbruget skal nedbringes ved hjælp af energieffektiviseringer og energibesparelser.</p> <p>Andelen af vedvarende energi, herunder vindenergi, biomasse og solenergi skal øges væsentligt.</p> <p>Et integreret energisystem, hvor affalds-, varme-, mobilitet- og elsystem er sammenkoblet, skal danne grundlag for omstilling til fossilfri forsyning.</p> <p>Geotermi indtænkes i den mere langsigtede strategi om at gøre varmforsyningen fossilfri.</p> <p>Sårbare drikkevandsområder skal beskyttes bedre mod forurening via en aktiv indsats.</p> <p>Brug af drikkevand skal ske med omtanke for at sikre fremtidige drikkevandsressourcer.</p> <p>Vi skal arbejde for øget affaldsforebyggelse og sikre korrekt affaldsbehandling ud fra tankegangen om cirkulære kredsløb.</p> <p>Affald skal ses som en ressource, med størst mulig genbrug og genanvendelse, så ressourcerne udnyttes optimalt ud fra et vugge til vugge perspektiv og cirkulær økonomi.</p> <p>Central håndtering af spildevand og decentral håndtering af regnvand, er det bærende princip i forbindelse med håndtering af spildevand og</p>	<p>Fjernvarme skal udgøre den primære varmforsyning i Aalborg Kommune.</p> <p>Vi vil fremme samarbejde med den private sektor om håndtering af regnvand og spildevand med henblik på udvikling og udnyttelse af erhvervspotentialer.</p>	<p>Information og viden om bæredygtig drift og hvordan grundvandet beskyttes skal øges gennem samarbejder mellem vandværkerne.</p> <p>Borgernes og erhvervslivets kompetencer om genbrug og genanvendelse af råstoffer og øvrige ressourcer, skal styrkes.</p> <p>Det skal gøres let for borgerne at sortere og genanvende affald.</p> <p>Borgernes viden og kompetencer om energi og energiforbrug skal styrkes.</p>

	<p>overfladevand.</p> <p>Regnvand skal bortledes lokalt og gerne som gevinst for byen rum eller naturen.</p> <p>Kvaliteten af grundvand til drikkevandsforsyning skal sikres ved skovrejsning, dyrkningsaftaler og friholdelse for byudvikling.</p> <p>Samarbejdet med relevante parter om beskyttelse af grundvandet i nuværende og fremtidige vandindvindingsområder skal fremmes.</p>		
<p>Niveau 2 – Strategiske fokusområder de næste 4 år.</p> <p>(Omfatter forslag til fokusområder, der skal arbejdes med i strategiens levetid, for at komme i retning af vision og fælles mål. Fokusområderne kan kommenteres og der kan foreslås nye).</p>	<p>Energistrategien for Aalborg Kommune skal opdateres med henblik på at sikre et effektivt, fleksibelt og fossilfrit energisystem.</p> <p>Kildesortering af plast, metal og småt elektronik fra husholdningerne øges og der etableres sorteringsanlæg til effektiv sortering af plast og metal.</p> <p>Den kommunale flåde af køretøjer skal omstilles til grøn energi, idet der skal sættes på drivmidler som f.eks. biogas, el, brint og metanol inkl. hybrid biler på flere drivmidler, med minimum 10 % årligt.</p> <p>Mulighederne for kildesortering og anvendelse af den organiske fraktion af husholdningsaffald til biogas og implementere når den rette teknologi er tilstede.</p>	<p>Der etableres fjernkøling i Aalborg Øst til forsyning af sygehus og kontorer i området.</p> <p>Separatkloakeringen af fælleskloakerede områder fortsættes, jf. separatkloakeringsstrategien, der er fastsat i kommunens spildevandsplan. I perioden frem til 2021 gennemføres separatkloakeringen for ca. 1900 ejendomme i fælleskloakerede områder.</p> <p>Vandværkerne deltager i grundvandssamarbejder jf. Vandforsyningsplan 2013-2024, som gennemfører indsatserne i indsatsplanerne for grundvandsbeskyttelse.</p> <p>Aalborg kommune arbejder for at vandværkerne sikrer vandkvaliteten og forebygger forureningshændelser jf. Vandforsyningsplan 2013-2024).</p> <p>Aalborg kommune arbejder for at vandværker, der sælger mere end 17.000 m³ vand/år, gennemfører inspektion af eventuel rentvandstank.</p> <p>Aalborg kommune arbejder for at alle vandværker sikrer deres vandindvindingsanlæg mod skybrud og stigende vandstand.</p>	<p>Der gennemføres undervisning i Bæredygtighed i alle folkeskoler i Aalborg Kommune bl.a. efter Grønt Flag /Grøn skole.</p> <p>Energirigtig adfærd skal indgå i skoleundervisningen og udvikles i samarbejde med faglærere.</p> <p>Information og viden om energiforbrug/-besparelser og energieffektive løsninger til borgere øges med henblik på at reducere energiforbruget og fremme omlægning til vedvarende energi i områder uden for kollektiv energiforsyning.</p> <p>Der gennemføres informationskampagner med sigte på energibesparelser og omlægning til vedvarende energi i områder uden for kollektiv forsyning.</p> <p>Der informeres om giftfrie haver og gårdspladser i sårbare vandindvindingsområder.</p> <p>Der udvikles affaldssystemer der gør det let for borgerne at sortere affald rigtigt.</p> <p>Der gennemføres dialog, oplysning og nudging vedr. miljørigtig adfærd.</p>
<p>Niveau 3: Miljø og Energiforvaltningens</p>	<p>Anvendelsen af husdyrgødning til biogasproduktion skal fremmes således, at 50%</p>	<p>Taskforce til hjælp i forvaltningerne til affaldssortering.</p>	

<p>handlinger og egne mål</p> <p>(Omfatter forvaltningernes egne handlinger og mål, for at fremme et strategisk fokusområde).</p>	<p>af den husdyrgødning, der produceres i Aalborg Kommune, er igennem biogasanlæg inden udspreddning på landbrugsjord senest i 2030.</p> <p>Det skal sikres, at de næringsstoffer, der er i fx husholdnings- og parkaffald recirkuleres til landbruget – specielt til det økologiske jordbrug.</p> <p>Der skal i hver planperiode foretages en kortlægning af potentialer for organiske affaldsfraktioner fra kommunens virksomheder med henblik på recirkulering af næringsstoffer til landbruget.</p> <p>Den samlede bilflåde i MEF skal omlægges til alternative drivmidler baseret på vedvarende energi med minimum 20 % årligt.</p>	<p>Der gennemføres udbud af Renovationsbiler med biodiesel som drivmiddel.</p> <p>Der udarbejdes et idekatalog til kildesortering (indendørs) af affald hos private.</p> <p>Kampagnen for grundvandsbeskyttelse "Giftfri Zone" gennemføres i 2016-17.</p> <p>Der udarbejdes inden 2017 en grundvandmodel der skal kortlægge klimaforandringernes betydning for grundvandsdannelse og grundvandsstand.</p> <p>Der skal udarbejdes energibalancer for 2016 og 2020 som dokumentation for borgmesterpagten (Covenant of Mayors).</p> <p>Der skal indføres certificeret Miljø- og Energiledelse i hele MEF.</p>
<p>Fælles mål for Aalborg Kommune: Energi</p> <p>(Omfatter eksisterende fælles og gældende mål for Aalborg Kommune der videreføres og forslag til nye fælles mål, der kan forslås stillet af fagudvalgene).</p>	<p>Eksisterende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aalborg Kommune vil være fossilfri kommune senest i 2050 (Klimastrategi). • Vedvarende energi skal i 2030 udgøre 60 %, og i 2050 skal den udgøre 100% af al energiforsyning (Klimastrategi). • I 2030 skal 30% af det samlede energiforbrug i Aalborg Kommune være dækket af energi baseret på lokale biomasse ressourcer (Klimastrategi). • Senest i 2030 skal fjernvarme dække op til mere end 85 % af varmforsyningen i Aalborg Kommune (Klimastrategi). • Vindmølleeffekten i Aalborg Kommune skal udgøre 80 % af el-forbruget i 2050. • Senest i 2030 udgør varmepumper (evt. i kombination med solvarme) den primære varmekilde i bygninger uden for de kollektive forsyningsområder (Klimastrategi). • Efter 2030 udgør geotermisk varme en andel af varmeleveringen i Aalborg Kommune (Klimastrategi). • Andelen af energi fra biogasanlæg skal øges til 300 TJ i 2020 (MEP). • Udledningen af drivhusgasser fra Aalborg Kommune (geografisk) skal reduceres med 40 % i 2020 sammenlignet med 1990. (Covenant of Mayors) • Energiforbruget i de kommunale bygninger skal i gennemsnit reduceres med minimum 2 % årligt frem mod 2020 (DN aftale). • Alle kommunale bygninger skal i 2030 være energirenoverede (Klimastrategi). • Alle kommunale nybyggerier, tilbygninger og renoveringer større end 500m² skal energiscrenes for at identificere de mest energieffektive løsninger. • Alt kommunalt nybyggeri skal leve op til bygningsreglementets lavenergiklasse 2020. • Ved nybyggeri af kommunale bygninger, skal minimum 10% af bygningens samlede energibehov dækkes af lokalproduceret vedvarende energi. • Energiforbruget i Aalborg Kommune skal reduceres med 40-50% gennem energibesparelser og energieffektivisering inden 2050 i forhold til 1990(Klimastrategi). • Alle folkeskoler i AK skal være certificeret Grønt Flag / Grøn Skole inden 2020(Klimastrategi). • Miljø og Energiledelse skal indføres i de kommunale forvaltninger inden 2020(BS 2013-16). • Brugen af VE i busserne i den kollektive trafik skal i 2020 udgøre minimum 50 % af det samlede forbrug af drivmidler. 	

<p>Fælles mål for Aalborg Kommune: Vand</p> <p>(Omfatter eksisterende fælles mål for Aalborg Kommune der videreføres og forslag til nye fælles mål, der kan forslås stillet af fagudvalgene).</p>	<p>Eksisterende:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vandværkerne skal arbejde for at mindske vandspild ved løbende at vedligeholde ledningsnettet, kontrollere målere, følge vandforbruget og informere forbrugerne om mulighederne for at spare på vandet (Vandforsyningsplan 2009-20). <p>Forslag til nye mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> Udarbejde en legionella håndterings strategi i forbindelse med vandforsyning ved følsomme forbrugere.
<p>Fælles mål for Aalborg Kommune: Affald</p> <p>(Omfatter eksisterende fælles mål for Aalborg Kommune der videreføres og forslag til nye fælles mål, der kan forslås stillet af fagudvalgene).</p>	<p>Eksisterende</p> <ul style="list-style-type: none"> Der skal sikres en korrekt affaldsbehandling og størst mulig genbrug, genanvendelse og nyttiggørelse, så ressourcerne udnyttes ud fra tankegangen om cirkulær økonomi. Mindst muligt affald skal deponeres. Informationsniveauet skal være målrettet og tidssvarende for både borgere og virksomheder. Der opretholdes et tidssvarende uddannelsesmiljø for de forskellige målgrupper for at sikre bæredygtig adfærd. Der skal arbejdes for udsortering af affaldstyper til erstatning af fossile brændsler. 50% af affaldsfraktioner af husholdningsaffald: organisk affald, papir-, glas-, plast-, metal- og træaffald skal indsamles til genanvendelse inden 2022. 25% af haveaffaldet energiudnyttes ved forbrænding eller bioforgasning i 2018. <p>Forslag til nye mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> Cirkulær kredsløb/økonomi skal være bærende tankegang for ressourceudnyttelsen.
<p>Fælles mål for Aalborg Kommune: Spildevand/Regnvand</p> <p>(Omfatter eksisterende fælles mål for Aalborg Kommune der videreføres og forslag til nye fælles mål, der kan forslås stillet af fagudvalgene).</p>	<p>Eksisterende:</p> <ul style="list-style-type: none"> Vision 2100 om 100% separat kloakering i 2100. <p>Forslag til nye mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> Fastsætte miljømål for vandområder i Aalborg Kommune. Afdække konkrete muligheder for tilbageholdelse og transport af regnvand på by overfladerne under ekstremregn. Fortsætte implementeringen af LAR-løsninger via den fysiske planlægning og byggesagsbehandlingen. Gennemføre informationskampagner med henblik på at minimere tilledningen af miljøfarlige stoffer til det separate regnvandssystem fra eksempelvis bilvask. Gennemføre informationskampagner med henblik på at oplyse om mulighederne for at bidrage til et klimamæssigt velfungerende kloaksystem ved at håndtere regnvand lokalt. Fortsætte arbejdet med optimeringen af separatkloakeringsstrategien. Vurdere eventuelle effekter af anvendelsen af køkkenkvarne. Udføre forundersøgelser i 3 sommerhusområder som baggrund for vurdering af eventuelt behov for forbedring af forholdene for afledning af spildevand. Udarbejde tillæg til spildevandsplanen vedrørende spildevandsløsninger for kolonihaverne. Ingen fejkoblinger ved separatkloakerede områder.

Aalborg Kommunes Bæredygtighedsstrategi 2016 – 2020

Miljø og Energiudvalgets input til strategien fremgår med gul markeret tekst.

<u>Miljø og Klima</u>	Vi vil mindske miljø- og klimabelastningen i omgivelserne og i produkter	Vi vil gøre kommunen klimarobust og benytte miljø- og klimaudfordringerne til at skabe vækst og til at styrke grønne virksomheder	Vi vil tilskynde miljøbevidsthed og bæredygtig adfærd i hele livet - fra barn til ældre
<p>Niveau 1 - Strategi</p> <p>(Omfatter forslag til strategier for at komme i retning af vision og fælles mål. Strategierne kan kommenteres og der kan forslås nye).</p>	<p>Vi skal skabe en kommune, hvor støj og luftforurening ikke udgør en sundhedsrisiko eller ødelægger vores natur.</p> <p>Vi skal fremme en god økologisk tilstand i alle vandmiljøer og reducere udledningen af miljøfremmede stoffer.</p> <p>Vi skal øge andelen af økologiske fødevarer, der produceres i Aalborg Kommune.</p> <p>Vi skal bistå industrien med at producere med færre ressourcer og lave produkter der kan genbruges.</p>	<p>Konsekvensvurderinger af klimaændringer skal som minimum opdateres hvert 4. år med henblik på nødvendige tiltag omkring forebyggelse og tilpasning indarbejdes i relevante planer.</p> <p>Vi skal forebygge, at klimaforandringer i form af oversvømmelser ikke skader bygninger, veje, jernbaner m.v.</p> <p>Vi skal benytte os af klimaforandringerne til at skabe mere natur.</p> <p>Vi vil arbejde for at miljø og bæredygtighed bliver en konkurrenceparameter for alle virksomheder i Aalborg Kommune.</p>	<p>Vi skal fremme samarbejde med grundejere og den private sektor om håndtering af regnvand.</p> <p>Vi skal gennemføre kampagner over for borgerne der appellerer til grøn omstilling.</p> <p>Vi skal engagere de unge i miljø og klima og bæredygtig adfærd og inddrage skoler og uddannelsesinstitutioner i den grønne omstilling.</p> <p>Vi skal engagere borgerne i bæredygtig adfærd.</p>
<p>Niveau 2 - Strategiske fokusområder de næste 4 år.</p> <p>(Omfatter forslag til fokusområder, der skal arbejdes med i strategiens levetid, for at komme i retning af vision og fælles mål. Fokusområderne kan kommenteres og der kan foreslås nye).</p>	<p>Vi vil fremme cirkulær økonomi mellem virksomheder, hvor ressourcer fra en virksomhed genbruges i en anden.</p> <p>Vi vil arbejde på at reducere madspildet i den kommunale madproduktion.</p> <p>Vi vil fremme produktion af lokale økologiske fødevarer ved at efterspørge økologiske produkter i det kommunale indkøb.</p> <p>Vi vil sikre at plast ikke indgår i organisk affald og at restproduktet fra behandling i biogasanlæg ikke indeholder mikroplast.</p>	<p>Vi vil tage stilling til klimaudfordringerne i de 6 særligt oversvømmelsestruede områder jf. Klimastrategi 2012-15 og have udarbejdet en klimarisikostyringsplan.</p> <p>Vi vil igangsætte Netværk for Bæredygtigt landbrug(NBL), med det formål at fremme en grøn omstilling i landbruget herunder økologisk produktion.</p> <p>Vi vil udarbejde helhedsplaner for de væsentligste vandløbssystemer.</p>	<p>Vi vil udvikle et LAR katalog for at udbrede kendskabet til muligheden for lokal afledning af regnvand.</p> <p>Grundejerne skal motiveres til at minimere befæstede arealer og så vidt muligt nedsive regnvand på egen grund.</p> <p>Vi vil benytte cirkulær økonomi/genbrug i et lokalt bytte-perspektiv, som platform for lokale fællesskaber - herunder i hendøende hovedgader/forstadscentre</p>

Niveau 3: Miljø og Energiforvaltningernes input og egne mål.

(Omfatter forvaltningernes egne handlinger og mål, for at fremme et strategisk fokusområde).

Der udarbejdes økosystem indikatorer til dokumentation for at økosystemerne forbedres ved byudvikling.

Mål for biodiversitet og naturpleje i erhvervsområder.

Der skal affaldssorteres i samme affaldstyper som i husholdningerne på alle kommunale arbejdspladser, kontorer og institutioner.

Mål om Bæredygtige Events i Aalborg fra 2018 (jf. standarden herfor).

Øget lokal cirkulær økonomi i forhold til at udnytte affaldsfraktionerne som ressource. Krav til hvor vi afsætter vores affald, herunder krav til firmaer der aftager affaldet fra kommunens genbrugspladser.

Via samarbejde med landbruget skal kommunen inspirere til klimavenlig adfærd med henblik på at nedbringe udledningen af drivhusgasser fra landbruget.

Der skal udarbejdes helhedsplaner for vandløbsoplandene omkring Øster Å, Romdrup Å og Hasseri Å, med fokus på implementering af klimatilpasning herunder LAR løsninger, våde bassiner og vådområder.

Fokus på klimaforandringer i forbindelse med tilladelse til nyttiggørelse af forurenede jord og restprodukter.

Overskudsjord skal nyttiggøres på stedet eller lokalt.

Mål om antal kommunale kantiner med økologimærket – ambition bronze, sølv og guld.

Undersøge muligheden for sortering af organisk affald uden indhold af plast.

Alle kommunale tryksager skal være produceret på svanemærket trykkeri og forsynes med svanemærket.

For at sikre, at Klimatilpasningen indarbejdes i bortledning af overfladevand udarbejdes der helhedsplaner for følgende vandløbssystemer med fokus på implementering af LAR løsninger, vådebassiner og vådområder: ØsterÅ færdiggøres, Romdrup Å færdiggøres, Hasseri Å.

Kampagnen "hjælp dit vandløb" skal udvides, så den private borger er bevidst om hvor vandet, der løber i kloakken ender.

Kommunens arealer skal drives økologisk senest i 2020 – ved indgåelse af forpagtningsaftaler skal det sikres, at arealerne fremadrettet drives økologisk.

Der skal være særligt fokus på genanvendelse af plastik og upcycling af affald i de kommunale tilsyn.

Der skal gennemføres kampanjer om miljøfremmede stoffer i byggeaffald.

Udledning af miljøfremmede stoffer reduceres ved meddelelse af skærpede krav om rensning af overfladevand og krav om ophør af overløb fra kloak, når dette er proportionalt jf. vandplan 1 og vandområdeplan 2 (stop med overløb fra kloak).

Fælles mål for Aalborg Kommune.

(Omfatter eksisterende og gældende fælles mål for Aalborg Kommune der videreføres og forslag til nye fælles mål, der kan forslås stillet af fagudvalgene).

Eksisterende:

- Andelen af økologiske fødevarer anvendt i kommunens storkøkkener, kantiner og institutioner skal udgøre 60 % (vægt) inden 2020(BS 2013-16)
- 85 % af alle vandløb skal have målopfyldelse
- Kvælstofudledningen fra landbruget skal reduceres med ca. 9000 tons frem mod 2016(Udkast til AaK Vandhandleplan)
- 25 % af alle virksomheder i Aalborg Kommune skal være med i NBE
- Der skal initieres 3 nye projekter hvert år om industriel symbiose
- Forureningen af tungmetaller og miljøfremmede stoffer til natur og miljø skal senest i 2018 være faldende (BS 2013-16)
- Mål for tilpasning til øget vandstand i fjord og vandløb (fra Klimastrategi 2012-15)
- Håndtere regnvandet i alle byudviklings- og anlægsprojekter, så det tager højde for klimaforandringerne og samtidigt bidrager til at forøge biodiversiteten eller understøtter andre bæredygtighedstemaer .
- Regnvand skal som udgangspunkt bortledes lokalt og gerne som gevinst for byens rum, under hensyntagen til grundvandsressourcen .
- Gennemføre konsekvensvurderinger af klimaændringer som minimum opdateres hvert 4. år, med henblik på nødvendige tiltag omkring forebyggelse og tilpasning indarbejdes i relevante planer.

	• Ingen vandområder med høj målsætning er belastet af spildevand efter 2022 og spildevandsrensningen i det åbne land skal være gennemført senest i 2017.• Udledningen af N og P til Limfjorden fra oplandet og byerne årligt reduceres fra 2016 via såvel miljøkrav som frivillige samarbejder med landbruget og industrien.• Udledninger af overfladevand i forbindelse med kraftig nedbør skal ske til robuste områder, hvor vandet ikke giver anledning til øget miljø- og naturbelastning.

Aalborg Kommunes Bæredygtighedsstrategi 2016 – 2020

Miljø og Energiudvalgets input til strategien fremgår med gul markeret tekst.

Princip:	Grønt	Stærkt	Trivsel:
<u>Landskaber</u>	Vi vil beskytte naturen, så livsbetingelserne for dyr og planter styrkes.	Vi vil skabe balance mellem produktion, fritid og turisme i landskabet.	Vi vil skabe rekreative oplevelsesmuligheder i samspil med naturen.
Niveau 1 – Strategi (Omfatter forslag til strategier for at komme i retning af vision og fælles mål. Strategierne kan kommenteres og der kan forslås nye).	Vi skal værne om hjemmehørende / naturligt forekommende dyr og planter. Vi skal skabe ny natur i sammenhæng med eksisterende natur. Vi skal skabe sammenhængende forbindelse mellem naturen i byen og naturen i det åbne land. Vi vil fremme beskyttelse og styrkelse af naturindholdet i områder omfattet af Grøn-blå struktur.	Vi skal sikre en bæredygtig benyttelse af landskabet. Vi vil muliggøre at der udvikles attraktive naturoplevelser, som kan bidrage til kommunens oplevelsesøkonomi.	Vi skal skabe rammerne for oplevelser i naturen, herunder i skoven og ved kysten. Vi skal skabe mere viden i befolkningen om natur og kulturhistorie. Vi vil fortsat udvikle sammenhængende landskaber, skove, natur og vådområder til at fremme kvalitetsrigt natur og friluftliv både i byen og uden for byen.
Niveau 2 – Strategiske fokusområder de næste 4 år. (Omfatter forslag til fokusområder, der skal arbejdes med i strategiens levetid, for at komme i retning af vision og fælles mål. Fokusområderne kan kommenteres og der kan foreslås nye).	Klimatilpasning skal ske i respekt for naturens dynamik. Større fokus på vandkredsløbet, herunder søer og vandløb og deres dynamik, samt biologisk mangfoldighed – herunder bilag IV-arter. Vi vil arbejde for at bevare skove og etablere nye skove. Vi vil øge viden om diffus forurening af naturen med miljøfremmede stoffer og næringsstoffer. Vi vil fremme recirkulering af næringsstoffer.	Vi vil arbejde for at skabe en bæredygtig landbrugsproduktion og derigennem styrke landbrugets konkurrenceevne (Grønne udviklingsplaner, NBE Natur). Vi skal fremme lokal fødevarerproduktion og sikre en sammenhæng i form af 'fra jord til bord' tankegangen. Vi skal sikre, at der tages hensyn til landskabet ved udpegning af arealer til vedvarende energianlæg. Vi vil udpege flere områder til vindmølleparker.	Vi vil arbejde for flere cykelstier i naturen. Vi vil arbejde for info om naturoplevelser målrettet turisme. Vi vil arbejde for flere mountainbikeruter på egnede arealer. Vi vil anvende kommunale arealer og opfordre private grundejere til dyrkning af økologiske produkter(landshare) og etablering af sociale fællesskaber omkring kredsløbstankegangen (have til mave). Vi vil informere om vigtigheden af at bevare søer,

	læhegn og små biotoper.		
<p>Niveau 3: Miljø- og Energiforvaltningens handlinger og egne mål)</p> <p>(Omfatter forvaltningernes egne handlinger og mål, for at fremme et strategisk fokusområde).</p>	<p>Begrebet "helhedsplaner for vandløbsoplande" skal udvikles. Der skal udarbejdes helhedsplaner som for de enkelte vandløbsoplande sikrer at alle relevante forhold og temaer indgår i en samlet vurdering ved kommunens administration og planlægning.</p> <p>Vi vil arbejde for at erhvervsområder får en højere biologisk mangfoldighed.</p> <p>Egholm søges omdannet til Øko-ø i samarbejde med Økologisk Landsforening via det kommunale indkøb af fødevarer.</p>	<p>Kampagnen "Hjælp et vandløb" skal udvides, så både erhvervs og private ved hvor regnvand/spildevand løber til kloak eller vandløb.</p> <p>Vandløbsvedligeholdelse efter "Aalborg modellen" skal udvikles.</p> <p>I samarbejde med alle Limfjordskommuner videreføres projektet "Havørred Limfjorden" og "Fjordhaver" med formålet om at fremme lystfisker turisme og understøtte et større borgerfokus og engagement om en ren fjord.</p>	<p>Der laves aftaler med de kommunale skoler om at adoptere dele af de nærliggende åer mhp inddragelse i undervisningen og gennemførelse af små vandløbsforbedrings projekter.</p>
<p>Fælles mål i Aalborg Kommune.</p> <p>(Omfatter eksisterende og gældende fælles mål for Aalborg Kommune der videreføres og forslag til nye fælles mål, der kan forslås stillet af fagudvalgene).</p>	<p>Eksisterende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunens areal med skov og vådområder skal fordobles inden 2030 på en sådan måde, at grundlaget for udvikling af størst mulig biodiversitet er tilstede (Klimastrategi). • Kommunens andel af skov skal fordobles til 12 % af kommunens samlede areal i løbet af en trægeneration (2070) (Klimastrategi). • Der skal inden 2020 udtages 10.000 ha lavbundsjord med højt kulstofindhold (Klimastrategi). • Skovarealet i Aalborg Kommune skal øges fra 7 – 12 % over 80 år. 		